

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW EN DE
VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, wat betreft de overheveling van het Vlaams Energiebedrijf van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie naar het beleidsdomein Omgeving
- Principiële goedkeuring

Voorliggend besluit strekt ertoe om het Vlaams Energiebedrijf over te hevelen van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie naar het beleidsdomein Omgeving, en aldus het voogdij-beleidsdomein te wijzigen.

Aldus wordt aangesloten bij de aan de Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme toegewezen bevoegdheid voor het bestuur van en het toezicht op het Vlaams Energiebedrijf.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld economie (beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie)

Beleidsveld energie (beleidsdomein Omgeving)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan wetgevingsadvies nr. 2020/192 van 11 juni 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Begin 2012 ging het Vlaams Energiebedrijf (VEB) uit de startblokken.¹

De doelstellingen van het VEB liggen in het verlengde van het energiebeleid van de Vlaamse Regering dat de zogenaamde 'trias energetica' als basisprincipe heeft. Deze trias energetica houdt in dat in de eerste plaats wordt getracht energie-efficiënt te zijn ('de meest milieuvriendelijke en goedkoopste energie wordt niet geproduceerd'), dat de energie die gebruikt wordt bij voorkeur hernieuwbaar wordt opgewekt (wind, waterkracht, zonne-energie, energie uit biomassa, geothermie en andere vormen van hernieuwbare energie) en dat de resterende fossiele energie die in een overgangperiode nog nodig is zo efficiënt mogelijk (met gebruik van warmte-krachtkoppeling) en zo schoon mogelijk wordt geproduceerd.

Het Vlaams Energiebedrijf werd opgericht als een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, met de vorm van een naamloze vennootschap.

Een van de taken van het VEB bestaat uit het faciliteren, het aanbieden en het coördineren van energiediensten om energiebesparende maatregelen en milieuvriendelijke energieproductie in gebouwen te verwezenlijken.

Sinds de oprichting van het VEB, werd dit agentschap ingedeeld bij het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie, naar analogie met de indeling van de Participatiemaatschappij Vlaanderen en gelet op de andere taken waarmee het VEB belast werd (het zelf of samen met anderen oprichten en deelnemen aan, alsmede het houden en verwerven van een participatie in vennootschappen, verenigingen, samenwerkingsverbanden en andere juridische entiteiten).

Zowel het regeerakkoord 2014-2019 als de beleidsnota 2014-2019 Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie voorzagen een integratie van het Vlaams Energiebedrijf in de Participatiemaatschappij Vlaanderen. In uitvoering hiervan werd het VEB op 18 september 2015 middels notariële akte ingebracht via een inbreng in natura in PMV.

Op 30 maart 2018 besloot de Vlaamse Regering tot 'uitkanteling' van het VEB uit de PMV-groep.² Dit was enerzijds ingegeven door de vereenvoudigingsoefening van de groepsstructuur bij PMV. Anderzijds maakte de doorgelopen transitie van operationeel specialist naar regisseur met een breed producten- en dienstenaanbod en de verworven schaalgrootte, dat het op eigen benen staan ook voor het VEB een opportuniteit was. De werking en de activiteiten van het VEB zijn sterk onderscheidend van de investerings- en financieringsactiviteiten van PMV.

De investeringsactiviteiten werden conform de beleidsnota 2014-2019 Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie binnen VEB stopgezet en vanuit PMV verdergezet.

De kerntaak van het VEB is dan ook het ontzorgen van de publieke sector naar een duurzamer en efficiënter energiebeheer. Dit gebeurt op het vlak van energieleveringen, energie-efficiëntie, data en netwerking.

---

¹ Decreet van 15 juli 2011 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap NV Vlaams Energiebedrijf.

² VR 2018 3003 DOC.0297-1.

Vanuit de focus op energie werd de bevoegdheid voor het bestuur van of het toezicht op het Vlaams Energiebedrijf op 2 oktober 2019 toegewezen aan de Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.³

Het is dan ook logisch dat dit agentschap ondergebracht wordt in het beleidsdomein waar het beleidsveld energie is ondergebracht, met name het beleidsdomein Omgeving.⁴

Voorliggend besluit strekt tot het louter overhevelen van het VEB van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie naar het beleidsdomein Omgeving.

Hierbij wordt geenszins geraakt aan de rechtsvorm van het VEB, de decretaal vastgelegde opdrachten, de organisatiestructuur, personeel, infrastructuur e.d.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Artikel 21 van het Organisatiebesluit bepaalt uit welke entiteiten het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie bestaat.

Het Vlaams Energiebedrijf zal daar niet langer toe behoren.

Artikel 2.

Artikel 29 van het Organisatiebesluit bepaalt uit welke entiteiten het beleidsdomein Omgeving bestaat. Het Vlaams Energiebedrijf zal voortaan tot dit beleidsdomein behoren.

Artikel 3.

Dit artikel bepaalt de datum van inwerkingtreding op 1 januari 2021.

Artikel 4.

Dit betreft de standaardbepaling m.b.t. uitvoering van voorliggend besluit van de Vlaamse Regering.

C. AANDACHTSPUNTEN EN JURIDISCHE KADERING

1. Samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams Energiebedrijf en de Vlaamse Regering

Op grond van artikel 6 van het oprichtingsdecreet⁵ van het Vlaams Energiebedrijf dient tussen het VEB en de Vlaamse Regering een samenwerkingsovereenkomst gesloten te worden.

Op 30 november 2018 keurde Vlaamse Regering de nieuwe samenwerkingsovereenkomst goed. Deze overeenkomst legt de afspraken vast tussen de partijen over de strategische doelstellingen, de informatie- en rapportageplicht over de taken en de financiële situatie van het Vlaams Energiebedrijf, evenals de opzeggings- en verlengingsmogelijkheden van deze overeenkomst.

Artikel 13 van deze overeenkomst bepaalt inzake de voorwaarden bij het ter beschikking stellen van andere middelen van facilitair management en sociale dienstverlening het volgende:

---

³ Art. 6, §2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering.

⁴ Art. 13, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.

⁵ Het decreet van 15 juli 2011 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap NV Vlaams Energiebedrijf.

“VEB kan, voor zover dit mogelijk is en mits een marktconforme vergoeding, op dezelfde wijze en volgens dezelfde modaliteiten als de andere entiteiten van het beleidsdomein EWI beroep doen op de facilitaire en sociale dienstverlening van de Vlaamse overheid voor wat betreft catering, MOD diensten, kinderopvang en andere.”

Hier moet opgemerkt worden dat de wijze en modaliteiten voor VEB niet zullen verschillen bij overheveling naar het beleidsdomein omgeving. Ten gepaste tijde zal dit artikel 13 van de overeenkomst tussen het Vlaams Gewest en het Vlaams Energiebedrijf aangepast worden en zal de verwijzing naar het beleidsdomein EWI vervangen worden door een verwijzing naar het beleidsdomein Omgeving.

Artikel 16 van de overeenkomst legt een grondige evaluatie van de uitvoering van de overeenkomst (maatschappelijke en economische resultaten voor Vlaanderen; klantentevredenheid) op en legt de verantwoordelijkheid voor die evaluatie bij het Departement. Nadere bepalingen over de inhoud van de evaluatie en de reikwijdte moeten uiterlijk anderhalf jaar voor het einde van deze overeenkomst worden opgesteld door het Departement en worden toegelicht aan VEB.

De kosten voor de evaluatie worden door het Departement gedragen.

Daarnaast moet de evaluatie door het Departement worden georganiseerd en afgerond uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van deze overeenkomst.

Het Departement moet voor de evaluatie ook de gepaste evaluatieorganen aanstellen die over de expertise beschikken om de activiteiten, de resultaten en het potentieel van VEB vakkundig te beoordelen.

De overeenkomst bepaalt dat het Departement het departement is onder wiens beleidsdomein het Vlaams Energiebedrijf valt. Op het moment van afsluiten van deze samenwerkingsovereenkomst was dit het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI).

Na de overdracht naar beleidsdomein Omgeving zal dit het Departement Omgeving zijn.

2. Verwijzingen in regelgeving

➤ Decreet van 7 mei 2004

Bij de bepalingen rond het bestuur en de werking van het “Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs” wordt in het decreet van 7 mei 2004 tot omvorming van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid “Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs” naar een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs” verwezen naar het VEB.

Aldus wordt één afgevaardigde van het Vlaams Energiebedrijf permanent aan de raad van bestuur toegevoegd voor advies en raad.

Hierbij wordt niet verwezen naar het beleidsdomein waartoe het VEB zou behoren, waardoor een aanpassing van deze regeling niet nodig is.

➤ Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018

De ambitie van de klimaatconferentie van 2015 in Parijs werd onder meer onderschreven in een Vlaams klimaat- en energiepact. Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin maakte een specifieke engagementsverklaring op over de specifieke klimaatuitdagingen voor de sector, die door het Vlaams Energiebedrijf en Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden werd geconcretiseerd in een klimaatplan.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 tot uitvoering van het klimaatplan met betrekking tot de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden voert te dien einde twee nieuwe subsidiemechanismen in.

Zo kan het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden een subsidie in natura toekennen onder de vorm van een energieprestatiediagnose (onder de voorwaarden, gesteld in het besluit van 30 maart 2018).

De energieprestatiediagnose⁶ wordt opgesteld in opdracht van het VEB. In dit kader neemt het VEB aldus een aantal prestaties op zich. Aan de haar toegekende opdrachten wijzigt niets, deze zullen hun invulling behouden.

Daar in het besluit van de Vlaamse Regering niet verwezen wordt naar het beleidsdomein waartoe het VEB behoort, is een aanpassing van dit besluit niet nodig is.

Ter regeling van de kosten werd een overeenkomst afgesloten tussen het VEB en het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden.

Aan de haar toegekende rol in het kader van dit subsidiemechanisme wordt niets gewijzigd, zodat de regeling inhoudelijk niet aangepast dient te worden.

Een eventuele verwijzing naar het beleidsdomein EWI zal in voorkomend geval, en te gelegener tijd aangepast worden.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Op het vlak van begroting is de impact van deze overheveling miniem. De enige wijziging is dat het VEB onder de begrotingscoördinatie van het Departement Omgeving komt te vallen in plaats van onder deze van het departement EWI.

Als gevolg hiervan worden de begrotingsvoorstellen van het VEB goedgekeurd door het kabinet bevoegd voor Energie, en valt de evaluatie van de begrotingsvoorstellen bij het Departement FB onder het mandaat van de raadgever voor het beleidsdomein Omgeving.

Het advies van Inspectie van Financiën van 20 juni 2020 gaat in bijlage.

De Inspectie van Financiën heeft geen opmerkingen bij de wettelijkheid en de regelmatigheid van het voorgelegde ontwerp van besluit.

Wel merkt Inspectie van Financiën op dat, naar integratie, de huidige inkanteling samenvalt met de uitbreiding van de bevoegdheden van het Vlaams Energieagentschap (naar het Vlaams Energie- en Klimaat agentschap). De modaliteiten van deze uitbreiding werden nog niet bepaald.

⇒ Gelijktijdig met voorliggend besluit wordt werk gemaakt van een voorontwerp van decreet dat de nodige decretale aanpassingen bevat om de omvorming van het Vlaams Energieagentschap naar het Vlaams energie- en klimaatagentschap mogelijk te maken. Dit voorontwerp van decreet bevat voornamelijk terminologische aanpassingen in verschillende Vlaamse decreten, maar houdt eveneens een overdracht van bevoegdheden in van Departement Omgeving naar VEKA, zij het zonder detaillering.

---

⁶ Een potentieelscan op maat en een actieplan met mogelijke energiebesparende maatregelen met toelichting van hun besparingspotentieel op vlak van energieverbruik en CO₂-uitstoot, hun terugverdientijd rekening houdende met de van toepassing zijnde premies en hun investeringskost.

Conform artikel 87, §1 van de BWHI bepaalt de Vlaamse Regering zelf de structuur van haar administratie. Het is maar via uitvoeringsbesluit dat de concrete bevoegdheden van het VEKA zullen worden afgebakend. De uitwerking bij besluit(en) Vlaamse Regering zal dan ook determinerend zijn voor de concrete oprichting, bevoegdheidspakket, omvang e.d. van VEKA.

Bijgevolg wijst IF op de opportuniteit, maar ook de risico's welke inherent zijn aan deze hertekening van een belangrijk deel van het departement Omgeving. IF vraagt dan ook dat de hertekening van het departement, met twee agentschappen bevoegd voor (deels overlappende) acties op het vlak van klimaatdoelstellingen, oog heeft hiervoor, en dat de nieuwe architectuur van het departement zo snel mogelijk aan de VR wordt voorgelegd (evt. als mededeling).

- ⇒ De entiteiten, betrokken bij de omvorming van VEA naar VEKA zijn zich bewust van de opportuniteiten en risico's die gepaard gaan met deze hertekening van de organisatiestructuur. Zoals reeds aangegeven zal de afbakening van taken van het VEKA maar duidelijk worden bij uitvoeringsbesluit. Op dat ogenblik zal ook duiding gegeven worden over welke rol de verschillende entiteiten opnemen in het kader van de klimaatdoelstellingen. Het departement Omgeving bestaat uit 8 afdelingen, waarvan de Afdeling Energie, Klimaat en Groene economie (EKG) er 1 van is. Het zal maar bij uitwerking van de oprichting en uitwerking van het takenpakket van VEKA zijn, dat duidelijk wordt wat de concrete impact van deze wijziging in organisatiestructuur inhoudt voor het Departement Omgeving en wat dit zou betekenen voor de departementale architectuur.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Door voorliggend besluit wordt het Vlaams Energiebedrijf vanuit het beleidsdomein EWI overgeheveld naar het beleidsdomein Omgeving.

Hierbij wordt op geen enkele wijze geraakt aan de rechtsvorm van het VEB, de rechtspositieregeling die geldt voor het huidige personeel, de huisvesting of uitrusting van het personeel of dergelijke.

Hierbij wordt opgemerkt dat het VEB een naamloze vennootschap is, gekwalificeerd als een privaatrechtelijke EVA. Deze entiteit valt buiten de scope van personeelsbesparingsdoelstellingen en besparingsdoelgroepen.

Vragen voor extra personeel of budgetten vallen dan ook buiten de voor het beleidsdomein Omgeving naar voor geschoven doelstellingen en worden dan ook niet aangerekend aan de andere entiteiten van dit beleidsdomein.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend besluit strekt tot het louter overhevelen van het Vlaams Energiebedrijf van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie naar het beleidsdomein Omgeving.

Hierbij wordt geenszins geraakt aan de rechtsvorm van het VEB, de decretaal vastgelegde opdrachten, de organisatiestructuur, taakstelling e.d.

Dit heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en schulden of de ontvangsten op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Voorliggend ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt ter advisering overgemaakt aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, wat betreft de overheveling van het Vlaams Energiebedrijf van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie naar het beleidsdomein Omgeving;

2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR